

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

IX. évfolyam 6. (95.) szám

Külön kiadás

2005. június

A kommunista párt mai ismérveiről

A kommunista párt nem arról ismerhető fel, hogy kommunistának mondja magát, és azt hirdeti: “a kommunisták mi vagyunk.” Nem: a kommunista pártot az minősíti, hogy irányvonala és tevékenysége *a viszonyok marxista-leninista elemzésén* alapul, és a munkásosztály, a dolgozó tömegek érdekeit szolgálja.

Első pillantásra látható, mennyire szer-teágazó kérdéscsoportról van szó. Ez a cikk egyetlen mozzanatra összpontosít: a fasiszta veszély és a szövetségi politika kérdéseire.

Van-e fasiszta veszély?

Ökölbe szorul a kéz, ha arra gondolunk: a mai Budapesten fényes nappal megtörténhetett, hogy egy fasiszta egyenruhát viselő, zárt alakzatban felvonuló fegyveres csoport, a szentánuk tucatjainak jelenlétében, összeszurkált egy cigánygyereket, majd zavartalanul elsétált a tetthelyről. Mintha 1944-et írnanék. Mégis: ez az egyetlen eset *nem bizonyítja* a fasiszta veszély tényét (azt persze még kevésbé, hogy nincs ilyen veszély). Az egyedi esetek felzaklathatják az érzelmeket, bizonyítékul azonban csak az szolgálhat, ha kimutatható, hogy *a fasiszta tendenciák szükségszerűen következnek a jelenkori gazdasági viszonyok természetéből, a transznacionális monopolkapitalizmus szerkezetéből*. Mivel a témát könyveimben és cikkeimben már jónéhányszor kifejtettem, most csak felvázolom a lényegét.

A multik vezényletével zajló tudományos és technikai forradalom (TTF) elkeseredett világszerte versenybe torkollott, amelynek résztvevői számára létkérdés az önköltség csökkentése. Elsősorban a bérköltségeket szorítják le: hatékony eszközök a termelékenységüket forradalmasító technika, amely nagy munkástömegeket tesz fölöslegessé a tőke számára, lepassztja és szétszórja a korábban nagy létszámú, erősen koncentrált ipari munkásságot. A tömeges krónikus munkanélküliség rettegésben tartja a munkásokat, és arra készíti őket, hogy “önként” vállaljanak alacsonyabb bért, nagyobb munkaintenzitást, rosszabb munkafeltételeket. Megugrik a

multik profitja. Ezzel egyidejűleg azonban *egyre kezelhetetlenebbül jelentkeznek a rendszer ellentmondásai*.

Hogy a legkönnyebben megragadható oldaláról közelítsük meg a problémát: a munkásság szervezeti gyengesége miatt a bérek messze elmaradnak a termelékenység növekedésétől, és a hatalmasra duzzadt kapacitásokkal nem tart lépést a tömegek vásárlóereje. Éleződik a harc a piacokért; az önköltségcsökkentési hajszában a multik fokozzák a “harmadik világ” és saját tömegeik kizsákmányolását, távlatilag tovább szűkítve ezáltal a keresletet. A termelésből kiszoruló tőkék a spekulációba zúdulnak, a bizonytalanság bármelyik pillanatban robbanással végződhet. Ebben a borotvaéles helyzetben az egész világgazdaság számára döntő jelentőségű amerikai gazdaság összeomlana, ha fel nem pörgetné a haditermelés, illetve *világ újrafelosztására irányuló hódító politika, amely jelenlegében semmiben sem különbözik az egykori fasiszta tengelyhatalmakétól*. (Lidice és Falludzsza: két iker-szörnyeteg csínytevése.)

A gazdasági és katonai hódítások szükségképpen kihívják a népek ellenállását. Jelenleg két góca van az ellenállásnak: a Közel-Kelet és Latin-Amerika; de másutt is fel-fellobban a harc a multinacionális kizsákmányolás és az imperialista állami terrorizmus ellen. A népeknek védekezniük kell, ha nem akarnak nyomorultul elpusztulni, az agresszorok pedig *nem nélkülözhetik az erőszakot*, ha a védekezést meg akarják hiúsítani. (Ilyen a természetük, mint tigrisé a ragadozás.) A prágai és genovai béketüntetések szabadjára engedett rendőri brutalitás még csak az adott alkalomra szorítkozott; Abu Ghraib és Guantánamo már állandósult intézményei a fasizmusnak, a személyes szabadságjogokat korlátozó újabb amerikai törvények pedig, elsősorban az ún. “Hazafi Törvény” (Patriot Act), félreérthetetlenül az USA politikai felépítményének fasizálódását jelzik. – De ez még nem minden. A rasszizmus és idegengyűlölet, amely ma már olyan országokat is megfertőzött, mint az egykor békés Hollandia, egymásra uszítja a fogyatkozó

munkahelyekért versengő, különböző nemzetiségű munkásokat, áttérve a megélhetésükben fenyegetett hazai tömegek indulatait a gyalázatosságokért felelős tőkéről a bevándorlókra, az “idegenekre”, főként a színészekre. Ilyen összefüggésben *a fasiszta jelenségek már nem véletlen egyedi eseteknek, hanem egy törvényszerű folyamat lényegi-szerkezeti megnyilvánulásainak mutatkoznak*.

A kommunista politika mai ismérvei

A fasizmus a legkegyetlenebb diktatúra, minden haladás eltiprója – háború, pusztulás, halál; nála rosszabb sem a dolgozó tömegekre, sem a kommunista pártokra nem jöhet. Aki azt állítja, hogy nincs különbség a burzsoázia fasiszta és szociáldemokrata képviselői között, az – ha feltételezzük a jóhiszeműségét – nem tudja, mit beszél. Azt mondjuk tehát: amikor a fasizmus árnyéka rávetül mindennapi életünkre, kötelességünk riadót dobolni, és keresni az együttműködést *minden* fasisztaellenes tényezővel, *akár baloldali, akár nem az*. (Bajcsy nem volt az, az irányítása alatt szerveződő fegyveres ellenállást sem baloldaliak vezették.) S hogy van-e fasiszta veszély vagy nincsen, *azt felelőtlenség volna annak a subjektív mozzanatnak az alapján eldönteni, hogy éppen milyen a viszonyunk az MSZP-hez*. Egyetlen kritériuma lehet csupán a mérlegelésnek: *a tények marxista elemzése*. Ez pedig *egyértelműen megerősíti a fasiszta veszély fennállását*.

Az elmondottakból a magam részéről azt a következtetést vonom le, hogy a fasiszta veszély kérdése *alapvető kérdés ma, a világban és Magyarországon egyaránt*; egy baloldali párt komolyságát tehát *mindenekelőtt arról kell megítélni, hogy felismeri-e vagy tagadja ezt a veszélyt*. Ettől függ a párt *szövetségi politikája* is: hajlandó-e keresni az együttműködést az antifasiszta erővel, szervezetekkel és személyekkel, vagy úgy véli, “egyedül vagyunk erősek”. Az utóbbi esetben az elmúlt évtized tragikus zuhanása folytatódni fog.

Rozsnyai Ervin

Valóban egyedül vagyunk erősek?

A Munkáspárt vezetése mindeddig azt hirdette: egyedül vagyunk erősek, csak így tudjuk megmutatni saját arculatunkat. Május elsején a Városligetben egy percig úgy tűnt, a pártelnök önkritikát gyakorolt. Kijelentette: "Nyitottak vagyunk az együttműködésre mindenkivel, aki a munkás, a dolgozó ember javára tenni akar." S felkiáltott: "Hívjuk az MSZOSZ-t!". Gyorsan hozzátette azonban, hogy hiába hívjuk, ugyanis: "Szomorúan látjuk, hogy az MSZOSZ vezetése nem velünk megy, hanem az MSZP-vel. Wittich úr paktumot kötött Hiller úrral, az MSZOSZ az MSZP-t támogatja a választásokon."

Valóban, miért tart fenn párbeszédet a legnagyobb és legbaloldali szakszervezeti szövetség ezzel a burzsoá párttal és koalíciós kormányával? Az MSZOSZ azért áll szóba a kormányzó erőkkel, mert a *liberalizmusba futott polgári baloldalon még mindig van némi esély a szociális párbeszédre*, mégpedig éppen a választások előtt van erre alkalom. *Ez következik a reális erőviszonyokból.*

S a realitáshoz tartozik a Munkáspárt gyengesége is! Ennek fényében különösen abszurd, hogy a Munkáspárt elutasítja a dialógust a szakszervezetekkel, amelyek – természetesen – nem képviselhetnek mindenben olyan radikális álláspontot, mint a kommunisták. Hol van ma az MSZOSZ korábbi munkáspárti tagozata? Miért nem hallunk róla?

Lenin a "»Baloldaliság« – a kommunizmus gyermekbetegsége" c. művében Engelsre hivatkozva írta: "Nem dolgozni a reakciós szakszervezetekben annyit jelent, mint a nem eléggé fejlett vagy elmaradt munkástömegeket a reakciós vezérek, a burzsoázia ügynökei, a munkásarisztokraták vagy az 'elpolgárisodott munkások' befolyása alatt hagyni... Hiszen a kommunisták feladata éppen az, hogy tudjanak dolgozni közöttük, nem pedig az, hogy kigyal, gyermekesen 'baloldali' jelszavakkal elhatárolják magukat tőlük". Az MSZOSZ ráadásul nem is minősíthető "reakciónak"!

Van azonban az MSZOSZ és a kormányzó erők közötti dialógusnak egy még mélyebb oka, amely Lenin életében még nem volt nyilvánvaló. *A lopakodó szélsőbaloldali veszélyről van szó*, amelyet itt és most a neofasiszta, rasszista erőket is integráló Fidesz testesít meg! A "demokratikus" erőknek bizony össze kell (ene) fogniuk e veszély megakadályozására! Tehát nem egyszerűen azzal kell összefogni, "aki a munkás, a dolgozó ember javára tenni akar"! A történeti tapasztalat arra int, hogy a legszélesebb koalíciót a szélsőbaloldali erők ellen és esetenként a béke védelmében kell és lehet megszervezni.

Sajnos, az MSZP sem fogja fel a jelenlegi helyzet veszélyeit, és gazdaságpolitikájával, társadalompolitikájával és elhanyagolt társadalmi kapcsolataival segíti a jobboldal "balos" demagógiáját. De a Munkáspárt is súlyos hibát vét, ha "sérelemi" politikát folytat, s nem marxista körültekintéssel vizsgálja a politikai erőket és szándékokat! Így fordulhatott elő fél évvel ezelőtt, hogy a Munkáspárt vezetése elfogadta és

nyilvánosan megköszönte a Fidesz és a MIÉP (!) támogatását a kórház-privatizációs népszavazás kapcsán, és ezzel – azok demagóg és ravasz taktikájának "beugorva" – a politikai haszon nagyobb részét átjártotta a jobboldalnak. A Munkáspárt elnöke pedig – skandalum – aláírta a Fidesz "Nemzeti Petícióját"!

Alig fél évvel ezelőtt *Thürmer Gyula a Hír TV-ben kijelentette: "hosszú távon mindenki levonja majd a következtetést, hogy Magyarország egyes pártjai – legyen az akár a Fidesz és a Munkáspárt – a társadalomért, az embereket érintő sorskérdésekben tudnak közös nevezőt találni"*. Hát itt tartunk a szövetségi politikában! Hát mégsem egyedül vagyunk erősek? Ide tartozik, hogy Lenin a "baloldaliságot" mindig idézőjelben használta, ezzel is jelezve, hogy az mindig a jobboldali oportunizmus velejárója, és a jobboldali politikai tendenciák malmára hajtja a vizet.

A párttagság tájékozottabb része és az elnökség két tagja fellépett a jobboldalhoz való elvtelen közeledés ellen. *A pártelnök töle eddig idegen, radikális kommunista retorikája, a "kommunista kongresszus" meghirdetése, a párt nevére tett javaslat azért született, hogy az ébredő párttagságot "megnyugtassa". Lehet-e egy fél év után ilyen jobbról balra perdülő politikai piruettel manipulálni?*

A pártelnök már hónapokkal ezelőtt kijelentette: nem hibázunk újra, legközelebb nem szavazunk a második fordulókban az MSZP-re. Megkérdezte erről demokratikusan a párttagságot? A tagság – mint

négy évvel ezelőtt – nem hagyná jóvá a pártvezetés ilyen "balos" törekvését!

Valóban nincs lehetőségünk szövetségi politikára tágabb értelemben? Hát van! Az álláspontjukat nyíltan vállaló kommunisták viszonylag széles kapcsolatot építettek ki a szociális fórum-mozgásban a hazai szakszervezetekkel, civilmozgalommal, a béke kérdésében esetenként egyházi csoportokkal. Kommunisták dialógust folytatnak és közös sajtónyilatkozatokat fogalmaznak meg a Baloldali Értelmiségiek Társaságában olyan személyiségekkel, mint Szalai Erzsébet, Galló Béla, TGM, a szocialista párti Krausz Tamás.

A marxisták számára a *széles szövetségi politika alapja az erős kommunista párt*. A Munkáspárt azonban egyre csak gyengül. Részben a félrecsúszó szövetségi politikája miatt. *Még a párton belül sem tudott konszenzust teremteni a vezetést*, mert a nyílt vitát kizszorítóssal helyettesítette.

Idézem befejezésül Lenin ismert ítelmét: "A hatalmasabb ellenfelet ... csak úgy lehet legyőzni, ha egyrészt ... a legügyesebben kihasználunk minden, még egészen kis 'rést' is ellenségeink sorai-ban... másrészt kihasználunk minden, akár szikrányi lehetőséget is arra, hogy olyan szövetséghez jussunk, amely mögött tömegek állnak, még ha csak ideiglenes, ingadozó, bizonytalan, megbízhatatlan és feltételes is ez a szövetség. Aki ezt nem értette meg, az mákszemnyit sem értett meg a marxizmusból és általában napjaink tudományos szocializmusából."

Farkas Péter

Az egységfront-népfront politika

A Kommunista Internacionálé VII. Kongresszusa (1935. július 25. - augusztus 20.), amelynek most lesz a 70. évfordulója, nagyjelentőségű fordulatot hajtott végre a kommunista mozgalom stratégiájában és taktikájában. E váltás előkészítésének egyik fő műhelye Franciaország volt, amelynek népére és politikusaira különösen mély hatást gyakorolt a hitleri fasizmus győzelme Németországban.

Franciaországban a szélsőjobboldali, fasiszta csoportok 1934. február 2.-án puccsot kíséreltek meg. Válaszul a szakszervezetek általános sztrájkot és tömegdemonstrációt hirdettek, a február 6.-i sztrájk szinte teljes volt és a demonstráción négy és félmillióan vettek részt. Az utcán megvalósult az antifasiszta akcióegység, a pártokban azonban ez lassabban és nehezebben ment végbe. A Francia Kommunista Párt a harmincas évek elején az osztály osztály elleni taktikát követte, a Politikai Bizottság fellépett azok ellen, akik helyi szinteken együttműködtek a szocialistákkal. A tömeghangulat nyomására és a Kominternben érlelődő politikai fordulat befolyására változtattak álláspontjukon. M. Thorez, a párt főtitkára 1934. június 23.-án a párt országos konferenciáján elismerte a vezetés korábbi hibáit és meghirdette az antifasiszta egységfront politikát. A Francia Szocialista Pártban is érlelődött az antifasiszta összefogás gondolata és a két párt július 27.-én megállapodást írt alá a háború és a fasiz-

mus elleni közös akciókról, a demokratikus szabadságjogok megvédéséről. A közös Koordinációs Bizottságban Thorez javasolta a programba bevont erők kiszélesítését a "Népfrontot a kenyérért, szabadságért, békéért!" jelszó jegyében. Az együttműködésbe novemberben a Radikális Pártot is bevonták. A népfrent az 1936. évi választásokon győzelmet aratott, de a szocialista L. Blum vezetésével megalakult népfrent-kormány következtelen politikát folytatott és a külpolitikában engedett az amerikai-angol nyomásnak, a spanyol polgárháborúban a be nem avatkozás politikáját alkalmazta. A népfrent két év után felbomlott, de így is hozzájárult a fasizmus terjedésének megakadályozásához, a háború alatt és után az antifasiszta erők összefogásához.

Az egységfront politika kezdetei

A munkásoknak és a társadalom széles rétegeinek az első világháborút követő kiábrándultsága és elkeseredése, a szociáldemokrata vezetők árulása és a II. Internacionálé csődje világszerte kedvező feltételeket teremtett a kommunista pártok megalakításának. A munkás és kommunista pártok első kongresszusa (1919. március 2.-6.) Lenin vezetésével megalapította a Kommunista Internacionálét. A harc fő iránya ezen a kongresszuson az oportunista és reformista szociáldemokráciával való sza-

(folytatás a 3. oldalon)

(folytatás a 2. oldalról)

kítás volt. Lenin azonban már az első pilanattól kezdve felfigyelt a munkások, a dolgozók között végzett politikai munka, a napi harcok feladatainak a fiatal mozgalmakban jelentkező lebecsülésére. Az angol kommunista párt megalakulásával kapcsolatban egyenesen azt követelte, hogy ez a párt az angol Munkáspárt keretében alakuljon meg, mert az nem párt a szó szoros értelmében, nem akadályozza a kommunisták önálló cselekvését, és lehetőséget nyújt a több milliós szakszervezeti tagságban a forradalmi eszmék terjesztésére.

A Komintern *második kongresszusa* (1920. július 23.-augusztus 27.) előtt Lenin megírta "A baloldaliság a kommunizmus gyermekbetegsége" című könyvet, amit több nyelvű fordításban kiosztottak a kongresszusi küldötteknek. Lenin e műve egyebek között hangsúlyozta az opportunisták vezetői alatt álló, "sárga" szakszervezetekben és a burzsoá parlamentekben folytatott munka jelentőségét. A Komintern *harmadik kongresszusának* (1921. június 22. – július 12.) a "tömegek közé" volt a központi jelszava.

A harmadik kongresszust követően az Internacionálé Végrehajtó Bizottsága kidolgozta az *egységfront taktika* irányelveit, ami már kezdetben éles vitákat váltott ki a mozgalmon belül. *Zinovjev*, az Internacionálé elnöke az egységfront politikát pusztán stratégiai manővernek tekintette, e taktika alkalmazásával megalakuló munkás egységkormányt azonosította a proletárdiktatúra kormányával. *Lenin* ezekben a vitákban hangsúlyozta, hogy a kommunista pártok feladata a munkásosztály többségének, sőt a társadalom összes dolgozó rétegei többségének a megnyerése, és hogy a szocialista forradalomhoz és a proletárdiktatúrához vezető úton átmeneti szakaszokra és formákra van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a tömegek saját tapasztalataikon keresztül jussanak el a forradalom követeléseinek támogatásához. Lenin így jellemezte az egységfront politikát: "Az egységfront-taktika célja és értelme az, hogy egyre szélesebb munkástömegeket vonjunk be a tüke elleni harcban, nem riadva vissza attól, hogy még a II. és a III/2-es Internacionálé vezetőinek is újabb és újabb javaslatokat tegyünk az ilyen harc közös folytatására".

1922. április 2.-5. között Berlinben ülésezett a három (a II., a III/2. és a III.) Internacionálé konferenciája. Lenin bírálta a kommunista küldöttség tagjait, hogy "túl nagy belépődíjat fizettek" és a határozatban is túl nagy engedelményeket tettek, ennek ellenére utólag is helyeselte a konferencián való részvételt. "Az egységfront taktikáját azért fogadtuk el és fogjuk következetesen megvalósítani, hogy segítsük ezeket a tömegeket a tüke elleni harcukban, hogy segítsünk nekik megérteni az egész nemzetközi gazdasági élet és az egész nemzetközi politika két frontjának "fortélyos mechanizmusát".

A KI *negyedik kongresszusának* (1922. november 5. – december 5.) központi jelszava az egységfront volt. Az egységfront politikát kiterjesztették a munkás-paraszt szövetségre és a munkás-paraszt kormányra, valamint a fejlett országok munkásmozgalmának és a gyarmati és függő országok nemzeti felszabadítási küzdelmeinek össze-

fogására, az *egységes antiimperialista front* létrehozására.

Lenin halála után azonban – főleg Zinovjev befolyásának hatására – az egységfront politikát *leszűkítetten* kezdték értelmezni. Pusztán agitációs jelszónak tekintették, megkülönböztették az *egységtlent* és a *csúcsokon*, és elítélték az egységfront felülről való kezdeményezését, az egységfront taktikát a forradalmi időszakokra szűkítették, mert az "nem a békés evolúció taktikája". *Sztálin*, aki Lenin életében a párt és az államépítés feladataival volt megbízva, fokozatosan bekapcsolódott a Komintern munkájába. Különösen hangsúlyozta a szakszervezeti egység megvalósításának fontosságát, és az egyesült pártellenzékkel való vitájában a nézeteltérések egyik lényeges pontjának tekintette, hogy "az ellenzék teljesen szakított az egységfront lenini taktikájával". 1927-1928-ban azonban az egységfront taktikával ellentétben, a nyílt konfrontációra törekvő politikai irányvonal került felül, amely az osztály osztály elleni taktika nevet kapta. E politika a szocialdemokráciát tekintette a fő ellenségnek és különösen veszélyesnek minősítette a szocialdemokrácia balszárnyát. A szocialdemokráciát szocialfasizmusnak minősítve elmosta a különbségeket a polgári demokráciák parlamenti és nyílt diktatórikus fasiszta formái között. E politika súlyos következménye volt, hogy 1932-ben a Komintern a német kommunistákat közvetlenül a szocialista forradalomra, a szocialista Tanács-Köztársaság megvalósítására orientálta, ami elősegítette Hitler hatalomra jutását.

A Komintern VII. kongresszusa

A kongresszus előkészítésében és munkájában döntő szerepet játszott G. Dimitrov. Kongresszusi előadói beszéde, vitázó és kongresszusi zárszava a népfront politika mindmáig érvényes jellemzését adta. Az előadói beszéd először a fasizmus osztályjellegével foglalkozott. Bírálta Otto Bauer véleményét, amely szerint a fasizmus "mindkét [alapvető] osztály" felett álló hatalom, "a fellázadt kispolgárság, amely magához ragadta az államgezetet". A fasizmus a *fináncióke hatalma*, "a fináncióke legreakciósabb, legsovinisztább és legimperialistább elemeinek nyílt terrorista diktatúrája". A munkásosztály nem lehet közömbös a tekintetben, hogy a tőkés osztály uralma, milyen államformában valósul meg. "A fasizmus hatalomra jutása nem az egyik kormány *egyszerű felcserélése* egy másik, hanem a burzsoá osztályuralom egyik államformájának, a polgári demokráciának a *felváltása* egy másikkal, a nyílt, terrorista diktatúrával".

Ebből az alapállásból következik, hogy a munkásosztály alapvető érdeke megakadályozni a fasizmus hatalomra jutását. A fasiszta mozgalmak különösen veszélyesek, mert rejtik igazi céljukat, a mozgalomban résztvevők, félrevezetett emberek számdékai nem azonosak a vezetők és a mögöttük álló, a mozgalmat támogató erők törekvéseivel. A fasiszta mozgalom "azért tudja vonzani a tömegeket, mert demagóg módon *különösen égető szükségletekre és igényekre apellál*". A fasizmus nemcsak a tömegekben mélyen gyökerező előítéleteket szítja fel, hanem a tömegek legnemesebb érzéseivel, igazságszeretetükkel, sőt olykor

még forradalmi hagyományokkal is visszaél". A fasiszta mozgalmaknak nem lehet valamilyen általános, minden országra, minden népre és minden időre érvényes sémáját felállítani, mert "hozzáigazítja demagógiáját minden egyes ország nemzeti sajátosságaihoz".

Dimitrov beszámolójában áttekintette az egységfront politika alkalmazásával nyert tapasztalatokat és időszerű feladatokat. Hangsúlyozta, hogy az antifasiszta harcban a *munkásosztály egységfrontjának* van a legnagyobb jelentősége. A mindennapi érdekekért vívott harcban lehet megteremteni az osztály egységét és kivívni a dolgozók bizalmát és megbecsülését. A *népfrontba* be kell vonni minden dolgozó réteget, a parasztságot, a városi kispolgárságot és az értelmiséget. A nemzeti keretekben folyó harcot erősíti a *nemzetközi összefogás*, a munkásmozgalom szorosan összefonódik az elnyomott népek nemzeti felszabadítási küzdelmeivel.

A kommunista pártok által követett politikáról megállapította, hogy "sikeres harc folyt a *tőkés stabilizáció körülményeire való opportunisták alkalmazkodás tendenciája ellen*, valamint a *reformisták és legalisták illúziók fertőzése ellen*". "Kevésbé sikeresen, sőt gyakran egyáltalán nem folyt harc a *szektátság* ellen. A szektátság már nem kezdetleges nyílt formákban jelentkezett, mint a KI első éveiben, s azáltal, hogy a bolsevik tézisek formális elismerésével takarózott, akadályozta a tömegek megnyerésére irányuló bolsevik politika kibontakoztatását. Napjainkban ez gyakran már nem "gyermekbetegség", ahogy Lenin írta, hanem mélyen gyökerező kór". "Nem szónokolni kell a kommunisták vezető szerepéről, hanem mindennapos tömegmunkával és helyes politikával *ki kell érdemelni, meg kell hódítani a munkástömegek bizalmát*".

Sztálin mind a kongresszus előkészítő szakaszában, mind a kongresszus idején egyetértett a változással, véleményével, tanácsaival támogatta a munkát, annak ellenére, hogy az új tézisek több vonatkozásban szemben álltak korábbi álláspontjával. A Komintern új irányvétele segítette a békepolitikát, kedvező nemzetközi visszhangra talált szocialdemokráta és demokratikus polgári körökben, bár nem hozott a kapcsolatokban lényegi fordulatot. A népfront politika a németeknek a Szovjetunió elleni támadása után és a háborút követő években tudott igazán kibontakozni. Napjainkra azonban újra feledésbe merült, a kommunista pártok politikájában nem ritkán megismétlődtek a VII. kongresszuson megbírált hibák.

A Szovjetunió és a kelet-európai szocialista országok összeomlása után, a tőkés világuralom újabb fokán, a dolgozó emberek érdekeiért, a demokratikus jogokért, a nemzeti felemelkedésért küzdő minden erő elemi érdekévé vált az összefogás. Nemzetközi és nemzeti méretekben újra napirendre kell tűzni a jelszót: "Népfront a kenyérért, szabadságért, békéért!". Bármennyire előrehaladt a világon a nemzetköziesedés, a munkáért és a szegénység ellen, a békéért és az új háborúk ellen, a nemzeti érdekekért vívott harcot minden országban külön-külön is, így a hazai mozgalmaknak is meg kell vívniuk. E harcban nélkülözhetetlen iránytű az egységfront-népfront politika.

Morva Tamás

A Marx Károly Társaság a május elsejei "Baloldali udvar"-ban

A Marx Károly Társaság a hagyományokhoz híven, a Városligetben, május elsején, a "Baloldali udvar" keretei közt kiállította "Dialektika" című folyóiratát és a támogatásával megjelent baloldali könyveket.

A nagyszámú érdeklődő között szétosztottuk a "Dialektika" 1997 óta összegyűlt remittendáit.

A kiállítást sokan felkeresték. Voltak, akik egész évi tagdíjaikat ez alkalommal fizették be.

Standunkat megtisztelte látogatásával a Kubai Köztársaság magyarországi nagykövete, *Sonia Diaz Llera asszony*. Elismeréssel szolt a látottakról, és üdvözölte a Marx Károly Társaságot.

Köszönet illeti a szervezésben és rendezésben résztvevőket, különösen *Balta Csabát, és kisleányát, Társaságunk üdvöskéjét, Balta Fruzsínát, valamint Juhász Jánost, és Szebeni András*t. Köszönet a Május Elseje Társaság együttműködő vezetőinek, elsősorban *Kovács György alelnöknek*, továbbá a Baloldali Alternatíva Egyesülés soros elnökének, *dr. Szász Gábornak*. Ugyancsak köszönet illeti *Pécsi Ágit*, a KISZ vezetőjét.

A "Baloldali udvar"-ban szomszédságunkban tevékenykedő ATTAC-Magyarország Egyesület, *Artner Annamária* vezetésével, sikeres vitafórumot rendezett, *Szöke Károly* szakszervezeti politikus és *Tamás Gáspár Miklós* filozófus bevezetőjével.

Ferencz Lajos

A "Baloldali udvar" standja: Ferencz Lajos, Balta Fruzsina és Balta Csaba.

(Fotó: Lukácsi Tibor)

A KATONA MENT

Az ordas farkascorda a nyájjra támadt... a fasiszta emberirtó rendszer az egész világot akarta uralma alá hajtani... az egész világ várta az orosz katonát... siessen, üzze el már minél gyorsabban a fenyegető veszedelmet a feje fölül.

És a katona ment, menetelt éjjel – nappal szakadatlanul Európa felé. Elért a közepébe, aztán legesleg-közepébe. Átkelt pontonhidakon, jeges vizeken, ingoványokon... átverekedte magát áttört falú pincékben, háztetők deszka-álványain.

Hő ömlött a nyakába és a teste elolvastotta ezt a havat... a mocsos lé a csizmája végén jéggé fagyott. Tizedelte sorait a becsapódó gránát és az ólommező.

Volt, ahol virággal várták, volt, ahol gyilokkal... elesett, sáros lett a ruhája és véres az arca... a botlódórótos akna két lábujját leszakította... gyógyulása után már csak bicegve járt a tábortonvontatókkal... a jéggé fagyott levest úgy ette, mint a fagyaltot. A teste piros kiütéses volt a dereka körül, és ótváros a surlódó, a soha nem levetett posztó ölelésében.

Tetvek kínozták, és éjjel kusza álmái voltak egy puha karú, kék szemű csernyigovi leányról, aki egy erdő szélén lakott.

Az egész világ sürgette, miért nem megy gyorsabban... siessen... mert késő lesz. *Európa reszketett és szégyellte magát.*

Rettegett a barna pestistől... az éjjeli sortüzekről... a leomló házfedelektől... a lesben álló ordasoktól.

De a katona végül mégiscsak megérkezett. *Európa és országunk népe fellélegzett..., hogy aztán hatvan év után... lángszóróval szimbolikus szobrát megsebesítsék, majd méltó helyéről eltávolítsák... szégyenünkre a "vörös horda" tagjának minősítsék...* akivel szemben keményen fogta fegyverét Horthy katonája". Mi, az akkor élők, *nem felejtjük, szívünkben hordozzuk emlékét. Hát Te hogyan vélekedsz erről?*

Szalai József

A Marx Károly Társaság központi fogadóórái:

Minden hónap 3. pénteken
15 – 18 óra
Zsigmond-tér 8. I. em.

Telefon ügyelet:
Szombat-vasárnap kivételével
08 – 17 óra között
06 20 553 53 04 mobil számon.

Rozsnyai Ervin:

Úgy segéljen

Halljátok hát, bujdosó társak, kuruc szívű derék vitézek: a mi nagyszágos fejedelmünk elment tőlünk, magunk maradtunk. Hagyott bánatra, árvaságra, bujdosásra, kolduskenyérre, hálni bozótban, árokparton, hol álomtalan forgolódnunk, s ha álmodunk, mindig csak ébren. De sohasem szánt volna minket láncos rabságra, hódolásra, urak kegyére, kutyalétre. Meghagyta, hogy míg karunk bírja, forgassuk vitézül a kardot, s ha erőnk végképp lehányatlik, és menni kell, nincs több kibúvó, vágjuk szemébe a halálnak: az én életem silány zsákmány, mit érsz vele – én nem halok meg, se én, se társaim a bajban, elejtett ügyünket a porból mindig lesz, aki fölemelje. Hát markoljuk csak azt a kardot az utolsó szívdobbanásig, jó fejedelmünk így akarta, s mert így akarjuk mi magunk is, amit elrendelt, teljesídjük, istenünk minket úgy segéljen.

A MARX KÁROLY TÁRSASÁG KÖZLEMÉNYEI

* *Következő központi vitafórumunkat június 17-én 16 órakor tartjuk* a Zsigmond-téri előadóteremben. **Téma:** 100 lépés után, kampány előtt. **Előadó:** *Andor László*, az "Eszmélet" c. folyóirat főszerkesztője. **Minden érdeklődőt hívunk és szeretettel várunk!**

* *A "Dialektika" következő számának megjelenését a nyári szünet végén, augusztus utolsó hetében tervezzük.* Újabb központi vitafórumunkra – terveink szerint – szeptember 16-án 16 órakor kerül sor. Meghívókat küldeni fogjuk.

* *Társaságunk országos vezetőségének következő ülését október 5-én 10 órakor tartjuk* a Zsigmond-téri előadóteremben. Az előterjesztendő anyagokat és a meghívót kézbesíteni fogjuk.

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

Felelős kiadó: a Társaság elnöke
1067 Bp. Eötvös u. 2. **Tel:** 342-1068
Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: dr. Rozsnyai Ervin
OTP számlasz.: 1171 1041-2085 9590

Nytsz.: 75/763/1997
Internet: www.extra.hu/dialektika
E-mail: dialektika@freemail.hu
Nyomás: Unio-Print Kuvert Kft.
Felelős vezető: Szabó László igazgató